Abstrakt v českém jazyce

Předkládaná disertační práce se zabývá velmi důležitou a trvalou součástí odvětví pracovního práva a pracovněprávních či jiných obdobných vztahů, a to problematikou pracovních úrazů a nemocí z povolání, a to především z perspektivy odpovědnostního vztahu z toho vyplývajícího a vznikajícího, resp. povinností zaměstnavatele k náhradě škody či nemajetkové újmy ve vztahu k zaměstnanci a jednotlivých dílčích nároků na náhrady škody či nemajetkové újmy, na něž vzniká nárok zaměstnanci, u něhož došlo k úrazovému ději, jenž má podobu pracovního úrazu nebo onemocnění nemoci uznané jako nemoc z povolání.

K výběru a zpracování problematiky pracovních úrazů a nemocí z povolání, resp. odpovědnosti zaměstnavatele za škodu a nemajetkovou újmu způsobenou zaměstnanci při pracovních úrazech a nemocech z povolání jakožto disertační práce podnítila autora (disertanta) jednak trvale zásadní význam tématiky jak v intencích pracovněprávních vztahů, tak i obecně a principiálně vztahů celospolečenských, jakož i skutečnost, že navzdory akcentovaného, trvale zásadního významu problematiky odbornou literaturou vztahující se k vlastní problematice odškodňování pracovních úrazů nebo nemocí z povolání nelze považovat za rozsáhlou.

Cílem předkládané disertační práce je analyzovat a zhodnotit aktuální stav právní úpravy pracovních úrazů a nemocí z povolání a jejich odškodňování a její uplatňování v praxi, resp. prosazování právní úpravy garantovaných práv a nároků osob poškozených, a to v kontextu aktuální právní úpravy a související relevantní judikatury, a to především z hlediska jednotlivých dílčích nároků na náhradu škody či nemajetkové újmy, na které při škodní události mající podobu pracovního úrazu či nemoci z povolání vzniká nárok jím postiženým zaměstnancem či v případě smrtelné škodní události pozůstalým, jakož i z hlediska podmínek a rozsahu možného uplatňování nároku na odškodňování. Předkládaná disertační práce se rovněž snaží identifikovat diskutabilní či problematické body v systému odškodňování pracovních úrazů či nemocí z povolání a předkládá de lege ferenda možné návrhy, které by mohly vést k úpravě či nápravě, popř. efektivnějšímu fungování stávajícího systému.

Předkládaná práce je členěna na osm kapitol, které autor považuje jako vysoce relevantní ve vztahu k tématice disertační práce. První kapitola se zabývá obecnější, avšak související problematikou odpovědnosti v pracovním právu, a v této souvislosti pojmem a druhy právní odpovědnosti a pojmem, druhy a právní úpravou pracovněprávní odpovědnosti, včetně obecně problematiky odpovědnosti za škodu (popř. nemajetkovou újmu) způsobenou zaměstnancem zaměstnavateli a naopak. Druhá kapitola se věnuje již vlastní problematice odpovědnosti zaměstnavatele za škodu či nemajetkovou újmu při pracovních úrazech

a nemocech z povolání. Třetí a čtvrtá kapitola se věnují vlastním pojmům pracovních úrazů a nemocí z povolání a v této souvislosti akcentují vybrané související problematiky. Pátá kapitola se v kontextu aktuální právní úpravy a související judikatury věnuje povinnostem zaměstnavatelů při pracovních úrazech a nemocech z povolání, a to jak těch prevenčních, tak i těch, jež navazující na proběhlou škodní událost. Šestá kapitola se věnuje již vlastnímu odškodňování pracovních úrazů a nemocí z povolání, a tedy jednotlivým druhům náhrad, resp. jednotlivým dílčím nárokům na náhradu škody či nemajetkové újmy náležejícím zaměstnanci vůči zaměstnavateli (popř. úrazové pojišťovně). Sedmá kapitola se zabývá problematikou možné „ingerence“ úrazové pojišťovny do odškodňování pracovních úrazů nebo nemocí z povolání, resp. institutem zákonného pojištění odpovědnosti zaměstnavatele za škodu či nemajetkovou újmu při pracovním úrazu nebo nemoci z povolání. Osmá kapitola se věnuje možnému zproštění se odpovědnosti zaměstnavatele a v této souvislosti jednotlivým relevantním pojmům (institutům).